

A kis- és középvállalkozások információellátása

A KKV mind gyakrabban előforduló betűszó, kis- és közepes vállalatokat-vállalkozásokat takar. Írhatnánk azt is: Magyarország gazdasági jövőjét. Ezért mindenkinek érdeke, aki csak információ-felhalmozással, -feltárással és -terjesztéssel foglalkozik, e szektor preferálása, sőt: a tekintetben egyenesen "pozitív diszkriminációban" való részesítése, hogy minél előbb tanuljon meg a kor színvonalán tájékozódni. A KKV-k korábban, 1945 előtt meglehetősen jellemzőek voltak Magyarország iparára, s most ismét azzá kezdenek válni. De hogy Európa más országaiban sem lebecsülhető a szerepük, azt a KKV-INFO '92 nemzetközi szeminárium egyik előadásából tudjuk meg. P.-O. Bergeron szerint ui. az Európai Közösség vállalatainak több mint 90%-a 100 főnél kisebb létszámmal működő KKV, s ez a vállalat típus foglalkoztatja az összes alkalmazott 55%-át.

Ugyanez az előadás (továbbá J. Hergel németországi és G. Fischer franciaországi állapotokat ismertető híradása ugyanezen a szemináriumon) afelől sem hagyott kétséget, hogy a KKV-k információellátása speciális gondoskodást és megoldásokat kíván, mert körükben nincs elég "pénz, paripa, fegyver" a korszerű tájékoztatási formák és eszközök használatához, holott a közös piaci körülmények közepette óhatatlan szükségük volna rá. Így hát az állam sem bújhat ki a KKV-k információellátásának javításával kapcsolatban támogatási kötelezettségei alól. Nem is bújik ki sem Németországban, sem Franciaországban. És – hál' istennek – nálunk sem bújik ki egészen, amint azt Csanádi Ágnes, az Országos Kisvállalkozás Fejlesztési Iroda elnökhelyettese szemináriumi előadásában a szakmai közvélemény tudomására hozta.

Pierre-Olivier Bergeron

European Community, DG XXIII, Brüsszel

Az Európai Közösség kis- és középvállalkozásokat támogató információs rendszere: az Európai Információs Központok tapasztalatai

Immár csak két hét választ el bennünket attól, hogy megvalósuljon az egyesült európai belső piac. Az egyesült piac kialakulása döntő hatással lesz az Európai Közösség (EK) gazdasági életére, ezen belül elsősorban a kis- és középvállalkozásokra (KKV), melyeknek jelentős erőfeszítéseket kell tenniük, hogy megfeleljenek a kibővült piac kihívásainak, illetve hogy megragadják a fejlődésre, terjeszkedésre kínálkozó lehetőséget.

A szabad áru- és munkaerő-áramlást lehetővé tevő egyesült piac fokozza a vállalatok közötti versenyt. A KKV-k esetenként nehezen birkóznak meg ezzel. A verseny fokozódása önmagában is arra mutat, hogy segíteni kell a gazdasági életet, ezen belül elsősorban a KKV-kat, hogy kihasználhassák a megnövekedett piacból fakadó fejlődési lehetőségeket és előnyöket.

Az egyesült európai piac felé

Az Európai Gazdasági Közösségre vonatkozó egyezmény célja, hogy megteremtse az integrált európai piacot, és abba befogadja az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) országait mintegy az integrált belső piac életrehívásaként.

Európában az utóbbi két-három évben alapvető változások következtek be. Néhány évvel ezelőtt még alig lehetett elképzelni, hogy az EK társulási szerződéseket írjon alá Magyarországgal, Cseh-Szlovákiával és Lengyelországgal.

E változások a gazdasági élet szempontjából azt jelentik, hogy az európai piac kibővült, de egyben heterogénabb is lett. A kereskedelmi élet horizontja kiterelvényesedett, fejlődési lehetőségei megnöveked-

tek, és természetes, hogy ebből a KKV-k is részt kérnek. Ugyanakkor a KKV-k csak ritkán rendelkeznek olyan eszközökkel és forrásokkal, amelyek lehetővé tennék, hogy különös aktivitással vegyenek részt a világszíni versenyben.

Az EK a KKV-knak kedvező gazdasági környezetet kíván teremteni, segíteni fogja a piacok elérését, a távolabbi piacokon való megjelenést is. Ehhez a megfelelő gazdasági környezet megteremtésén túl bátorítani kell a vállalkozások innovációs, kezdeményező és kockázattűrő képességét.

Az EK vállalatának több mint 90%-a 100-nál kevesebb létszámmal működő KKV. Ezek foglalkoztatják az összes dolgozó mintegy 55%-át. A KKV-k tehát az EK gazdasági életének számottevő tényezői, és benne jelentős szerepet töltenek be.

A KKV-k híresek rugalmasságukról, improvizációs képességükről, de nem eléggé felkészültek egy bővülő piacon való megjelenéshez szükséges stratégia kialakítására. Erre rendszerint nincs idejük, eszközük és kellő forrásuk, azaz önmaguk nem tudnak informálódni a kibővült belső piac adta lehetőségek felől. Ebben mindenképpen támogatni kell őket.

Hogyan elégíthetők ki a KKV-k információigényei?

Az EK Bizottsága számos információszolgáltatással siet a KKV-k segítségére. Az *információk* ugyanis kulcsszerepet játszanak az integrált piac fejlődésében, és a XXI. század európai társadalmának kialakításában. Az információk a gazdasági élet működésének és fejlődésének legfontosabb tényezői. A Bizottság természetesen nem tekinti feladatának a tagországokban nemzeti szinten már meglévő szolgáltatások megismétlését, az e téren már működő társadalmi szervezetek munkájába való beavatkozást. Sőt: a Bizottság saját információi terjesztéséhez is fel kívánja használni a tagországokban meglévő hálózatokat, és rajtuk keresztül kívánja információit eljuttatni a KKV-khoz. E hálózatok hidat alkothatnak a különböző kultúrák és gazdaságok között, és elősegíthetik, hogy a KKV-k megbízható kapcsolatokat építsenek ki a más tagországokban, illetve más szakterületeken tevékenykedő partnerekkel. Az együttműködés különösen akkor fontos, ha valamely vállalat tőle távol eső új piacon szeretne gyökeret eresztetni, és közös vállalatok alapításával kívánja megszilárdítani ottani vevőkörével már meglévő kapcsolatát.

A Bizottság a KKV-k ez irányú igényeinek kielégítése érdekében két nagy hálózatot hozott létre, a Kereskedelmi Együttműködési Hálózatot (*Business Cooperation Network = BC-NET*) és az Európai Információs Központok Hálózatát (*Euro Info Centre Network*).

A Kereskedelmi Együttműködési Hálózat

A BC-NET-et annak tudatában hozták létre, hogy a KKV-knak a nagy belső piaci előnyök kiaknázásához és az ezt célzó stratégia kialakításához szükségük lesz a határokat átlépő együttműködésre.

A legtöbb, eddig csupán a saját piacán jelen lévő KKV számára a távol eső piacokon való megjelenés mind ez ideig ismeretlen munka. A BC-NET feladata e munka megkönnyítése, a távoli piacokon megfelelő képviselő, partner felkutatása.

Jelenleg már több mint 600 kereskedelmi együttműködési tanácsadó működik szerte az EK országai-ban, az EFTA-országokban és néhány további országban. E tanácsadó képződmények – irodák – között éppúgy megtalálhatók az állami, félállami, társadalmi szervezetek, mint a magánkézben lévő tanácsadó cégek is.

Az Európai Információs Központok Hálózata

A kereskedelmi forgalmi igények szerint méretezett és elhelyezett információs központok kettős szerepet töltenek be a Bizottság tevékenységében: információkat gyűjtenek a számára, és sugároznak szét tőle származó információkat.

Lefelé a hálózat igen széles körben terjeszti az EK kibocsátotta információkat, míg felfelé visszacsatolja a Bizottsághoz a gazdasági környezet által kibocsátottakat.

Az Európai Információs Központok (EIK) Hálózatának immár 210 tagja van. E hálózat kiépítésének gondolata a Bizottság KKV-kat segítő programjának kulcselemként 1986-ban vetődött fel.

A hálózat három lépcsőben valósul meg:

1. A kísérleti fázis (1987–88)

1987-ben rakták le a KKV-kat támogató információs rendszer akcióprogramjának alapjait. A munkálatok a gazdasági környezet vizsgálatára és a vállalatoknak nyújtandó támogatások jellemzőinek meghatározására terjedtek ki. (1989-ben a KKV-kat támogató rendszer az EK XXIII. – DG – főigazgatóságának irányítása alá került. Ez a vállalati politika, a kereskedelem, az idegenforgalom és szociogazdaság témaköreinek felelőse.)

1987 márciusában jelent meg az EK hivatalos lapjában az EIK-kra vonatkozó előterjesztés. Ugyanezen év szeptemberében már meg is nyílt az első információs központ Aarhusban. 1987 szeptember vége és 1988 augusztus vége között 39 újabb központ nyílt meg, és kezdte meg a vállalatok információval való ellátását.

Ez időben elsősorban az EK tevékenységét ismerető információk szolgáltatása volt a feladatuk,

hogy a vállalatok megismerkedhessenek vele, valamint az EK sajtójának és információs intézményeinek munkájával. Szóval, hogy megismerhessék az információk keresésének és beszerzésének útjait és módszereit.

1988-ban a Bizottság tájékoztatta az EK Tanácsát a projekt addigi eredményeiről, és felvázolta, hogy a vállalkozásoknak milyen elvárásaik lesznek a rendszerrel és az 1993-ban egyesülő piaccal kapcsolatban.

Az elért eredmények tükrében általánosságban áttekintették a projekt pozitívumait és demonstratív értékeit, és miután a Bizottság tanácskozott a tagállamok képviselőivel, a Tanács felkérte a Bizottságot, hogy terjessze elő a rendszer továbbfejlesztésére vonatkozó javaslatait.

2. Továbbfejlesztési fázis (1988–89)

Az EK hivatalos lapja az érdekeltség felmérése és a hostrendszer új felhasználóinak megismerése érdekében felhívást jelentetett meg, amelyben egyszersmind javaslatokat kért a továbbfejlesztésre. Az érintett több mint 400 szervezetből a kísérleti fázis idején mintegy 150 csatlakozott a rendszerhez.

Minden tagállam élénk figyelemmel kísérte a projekt kibontakozását, előrehaladását, és egyeztetette a projekt tevékenységét a nemzeti szinten kifejtett ez irányú munkával.

Az EK DG XXIII. igazgatósága a brüsszeli központi dokumentációs bázis útján látja el a projekt általános irányítását. Egyben felügyeli az információs tevékenységgel kapcsolatos oktatást és továbbképzést, ellenőrzi a központi adminisztráció által az EK híreiként közzétett híryanagot, lebonyolítja az egyes EIK-k közötti információcserét, és szisztematikusan fejleszti a rendszert.

Az egyes EIK-k a földrajzi környezet helyi igényeinek függvényében saját alhálózatokat is létrehozhatnak.

3. Az üzemeltetés fázisa (1990-től)

1990-ben alakult ki az EIK-k rendszeres, konszolidált üzeme. Napjainkban e hálózat 194 központot és 15 alhálózatot ölel fel.

Az EIK-knak három fő tevékenységük van:

- ▶ Ellátják az érintett vállalatokat az EK-től származó, számukra szükséges valamennyi információval. Ezen belül informálnak az EK kutatási-fejlesztési programjairól, az érintett piacokon érvényes szabályozókról, az ágazati politikákról, az elérhető pénzforrásokról és a vállalatokat érdeklő releváns témákról.
- ▶ Tanácsokkal látják el a vállalkozókat, s ezáltal hozzásegítik őket az EK projektjeiben, munkájában, tevékenységében való aktív részvételhez, az EK szabályozóinak megismeréséhez, a direktívák elfogadásához, az áruk és személyek szabad mozgásából eredő problémák feloldásához.

▶ Kiépitik – a vállalatok közvetlen érdekeinek megfelelően – a piaci, jogi és szabályozó információcserre nemzeti és regionális hálózatát.

A fenti tevékenységeket kiegészítve, az EIK-k általános érdeklődésre számot tartó nonprofit tevékenységeket is végeznek.

Az Európai Információs Központok eszközszerrendszere

A Bizottság amellett, hogy felügyeli az információs központi hálózatot és tevékenységét, fejleszti a hálózat infrastruktúráját, adminisztrációját is, és az általános koordinációt olyan eszközökkel és szolgáltatásokkal látja el, amelyek segítik a központi munkát és feladatellátást.

Az EK központi adminisztrációja felelős:

- ▶ az EK vállalatokat érintő információinak felkutatásáért, folyamatok elemzéséért, és az EIK-khoz való rendszeres eljuttatásáért;
- ▶ az EIK-k által megválaszolatlanul maradt speciális kérdések megválaszolásáért, amit egy különböző szakemberekből álló tájékoztató csoport segítségével old meg;
- ▶ a KKV-kat érdeklő statisztikák készítéséért, a központok által kibocsátott kérdőívekre adott válaszok összesítéséért;
- ▶ az EIK-k számítástechnikai és távközlési rendszereinek és eszközeinek fejlesztéséhez nyújtott műszaki segítségért.

Az oktatási osztály felelős az EIK-k dolgozóinak és ügyfeleinek informatikai oktatásáért, ezen belül

- ▶ a központok személyzetének képzéséért és továbbképzéséért;
- ▶ a központokban működő számítástechnikai eszközök alkalmazásának oktatásáért;
- ▶ a rendszer keretében elérhető adatbázisok tartalmának és elérési, lekérdezési módszereinek megismertetéséért.

A Bizottság látja el az EIK-kat

- ▶ az EK dokumentumainak és sorozati kiadványainak naprakész, válogatott anyagaival;
- ▶ az EK eseményeiről szóló gyors hírekkel;
- ▶ az EK adatbázisaival;
- ▶ speciális szoftverekkel, amelyek lehetővé teszik új, szakosított adatbázisok készítését, és megkönnyítik a meglévő adatbázisokban való keresést;
- ▶ azzal a speciális szoftverrel, amely lehetővé teszi a DG XXIII központi adminisztrációjának elektronikus levelezés útján való elérését.

Az Európai Információs Központokhoz tartozó levelezőközpontok

Számos nem EK tagország érdeklődése az információs központok iránt arra készítette az EK DG XXIII. igazgatóságát, hogy vizsgálja meg a központ-

hálózat nem tagországokba való kiterjesztésének lehetőségeit, hogy ezek az országok is hozzájuthassanak az EK számukra érdekes információihoz.

Egy 1990 végén kelt döntés alapján a hálózat a bekapcsolódni szándékozó országokban levelezőközpontokat létesíthet. Miután az EIK-k létesítésének fő célja a tagországok közötti emberi és gazdasági kapcsolatok kiépülése, az EK gazdaságának integrálása, e célok megőrzésének érdekében a levelezőközpontok státusa eltér az EIK-kétől.

A levelezőközpontok létesítésében az alábbi elvek érvényesülnek:

- ▶ A nem tagországokban létesítendő levelezőközpontok az európai információs hálózatba való bekapcsolódásának lehetőségét az EK külügyi, politikai kapcsolatai és prioritásai határozzák meg.
- ▶ A Bizottság a nem tagországokban csak levelezőközpontok létesítéséhez járul hozzá még akkor is, ha az érintett ország saját területén és eszközeiből

a levelezőközpontnál szélesebb hatáskörű hálózatot és szolgáltatást épít ki.

- ▶ A hostközpontként működő levelezőközpontot a nem tagország valamely hivatalos szervének kell kijelölnie.

A levelezőközpontok az EIK-k hálózatának majd valamennyi szolgáltatásához hozzáférhetnek.

Ez ideig Prágában és Varsóban nyílt levelezőközpont, Budapesten a közeljövőben várható a megnyitása. Már működnek levelezőközpontok Norvégiában, Svédországban, Svájcban, Finnországban és Ausztriában.

A levelezőközpontok immár az EIK-k hálózatának integráns részei. Az EIK-k hálózatával vállalva sok segítséget nyújthatnak a nem tagországok KKV-inak az európai együttműködésbe való bekapcsolódásukhoz.

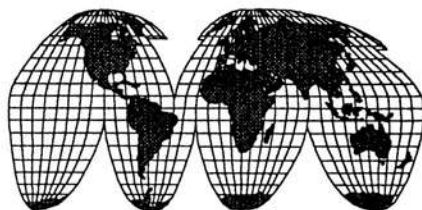
Fordította: Reich György

ALEPH

AUTOMATED LIBRARY
EXPANDABLE PROGRAM

EX LIBRIS

AUTOMATES THE

of LIBRARIES
& INFORMATION CENTERS

SYSTEMS IN:

BRASIL
CZECH
DENMARK
GERMANY
GREECE
HUNGARY
ISRAEL
ITALY
PERU
POLAND
SLOVAKIA
SPAIN
SWEDEN
SWITZERLAND
TURKEY
USA

**NATIONAL- UNIVERSITY- MUNICIPAL
MUSEUMS - CORPORATE - SPECIAL**

UNIX : DEC, HP, IBM, ICL, SUN
VMS : DEC

DISTRIBUTED IN HUNGARY BY:

IBR GENERAL Ltd

1539 BUDAPEST, BOX 658
TEL/FAX: +36-1-156 5062

Ex Libris S.A. B.P. 1163, L-2210 Luxembourg